

Könnyű tehát belátni, hogy a makk csirázása annak elvetése előtt nem lehet előnyös, mert az főkép csak keményilöböl és növényrostból áll, kevés vagy épen semmi fehérnyét sem tartalmazván, s így nehezebben oldódik sok egyéb magnál, a makk gyököcskéjének pedig nélkülöznie kell a nedves földet s így előlegesen a növény táplálásához mivel sem járulhat. — Ha e mellet még tekintetbe vesszük, hogy az ily korai gyököcskék a vetés előtt részint ismét elszáradnak, úgy az idő előtti csirázás kártékonyosságát nem lehet kétségbe vonni, bárha nem tagadjuk, hogy lehet imitt amott, már csirázott makkal történt vetések jó sikerével is előállani.

Világos, hogy e korán hajtott gyököcskék letördelése vagy levágása magánál a csirázásnál is sokkal hátrányosb, mert azoknak így a magból újra kell képződniök, ezt tehát annyival inkább gyengítik, mennél hosszabbak voltak. (Folytatjuk.)

Utmutatás miként kell a nemesebb erdei fa-növényeket vetény-és plántaágyakban mesterségesen nevelni, és azokból a szabadba kiültetni,

(Vége.)

A plánták kerükltségei.

Tíz holdnyi ertvénytér beültetvényezésére 46080 darab 2 éves lúcz- vagy erdeifenyőplánta szükséges, 2½ lábnyi kötelék, és 5' sortáv mellett; 46080 darab plánta tenyésztésére pedig 180 □ öl, és ennek 48 ágyra való felosztása szükségeltetik, az ágyak hosszát 4°, szélességét 3' számítván. Ezen területen az első évben 3 ágyat — az előadott utasítások szerint 12 font erdei- vagy lúczfenyő maggal bevetünk, — honnan legalább 60000 egy éves erős plántát nyerünk; a többi 45 ágy számára felmaradó területet pedig burgonya, káposzta s fehér répával ültetjük be. A második évben az egy éves plánták 42

ágyba, — mindegyikére 1152 darabot (12 sorban s minden sorba 96 darab plántát ültetvén) tehát összesen 48384 darabot számítván — ültetnek ki. — Három ágy ismét maggal vették be, s a megürült három ugarnak hagyatik a legközelebbi évig.

Ha erősebb ültönczöket t. i. serdönczöket akarunk tenyészteni, akkor az ágyakra való felosztás elmarad, s a térecset táblákra osztjuk, és 1—2 lábnyi távolságban ültetvényezünk, miért is a plántatércs ez esetben a plántaszükséglet aránya szerint megnagyobbítandó.

A 2 éves ültönczök költségei következők: a kerítés elkészítésére az árkokkal együtt szükségeltetik 24 napszám 40 krajczárjával (6 évi idő tartamra) ad 9 for. 60 krt.; 6 év alatt ötször kapunk 2 éves plántákat; tehát egy évre jő: (a fa értéke be nem számítatik miután

	fl.	k.
az a használat után eladható	1	92
3 vetényágy elkészítése 20 krjával.	—	60
18 mérő pázsithamu 10 krjával.	1	80
12 font lúczfenyő mag *) 40 „	4	80
42 ágy elkészítése a hamu felhordásával együtt à 18 kr.	7	56
84 mérő pázsithamu (ágyanként 2 mérőt számítván) à 10 kr.	8	40
A felvigyázónak a talaj porhányításáért és a gyomlálásért 30 napot számítva 20 krjával	6	—
48384 darab plánta kiülletése $\frac{1}{m}$ darabját 18 krajczárjával	8	70
Összeg	39	78

vagy is 1000 darab kerül 82 krajczárba.

*) Fleischmann és Veber — mag- és növény kereskedése a „Zöld koszorúhoz“ Pesten — árjegyzéke szerint. — Jónak látjuk itt ugyanezen árjegyzékből a következő nemesebb erdei gesztnemek magvainak árát fontonként közölni.

Jókori jávor (Acer platanoides)	60 kr.	Gyertyán (Carpinus betulus)	— ft. 60 kr.
Juhar jávor („ pseudoplatanus)	50 „	Jegenye fenyő (Pinus abies)	— „ 50 „
Mezgés éger (Alnus glutinosa)	60 „	Veres „ („ larix)	— „ 60 „
Hamvas „ („ incana)	80 „	Erdei „ („ sylvestr.)	1 „ 50 „
Bükk (Fagus sylvatica)	60 „	Lúcz „ („ picea)	„ „ 40 „
Közönséges kőris (Fraxinus excelsior)	40 „		

Miután azonban a plánták egy kis része kivész, és 10 holdra csak 46080 darab ültethető, $\frac{1}{m}$ darabját 87 krajczárjával számíthatjuk (holott az erdőben szedett gyakran satnya ültönczök ezere 1 ft. 20 kr. sőt többre is kerül.) A két éves erdei- és veresfenyő, juhar- köris- égerplánták, valamint a tölgy és bükk ültönczök is valamivel többre kerülnek a mag magasabb ára miatt.

Ha 10 holdat egy éves lúcz- vagy erdeifenyővel akarunk beerdősíteni, vessünk 12 font maggal, négy — vajorkákkal ellátott — ágyat be, s a vetény térecsre oly nagy területet hasítsunk ki, — melyből 8 leirt nagyságu ágy kiteljék, hogy így a bevetett ágyak egy évig ugaron heverhessenek. Ezen eljárás mellet 1000 darab egy éves erdei fenyő plánta 40—45 krajczárra, míg ugyanannyi lúczfenyő 20—25 krajczárra számítható.

Különben a plánták tenyésztési költségei csak megközelítőleg s egész pontossággal soha sem adhatók; a mennyiben azok a különféle helyviszonyoktól függnék; így van az különben a tulajdonképi erdősítési költségekkel is.

Néhány szó a gomültetvényezésről.

A leirt erdősítési módszerek csupán sivárlatokra, tisztásokra és oly vágatokra vonatkoznak, hol a serdénynek legkisebb nyoma sincs. Ha azonban hézagos fiatalosokat, elhagyott utakat st. b. akarunk állábitani, — mindenekelőtt szükséges az ily hézagokat a gatzól roszfaju lombgesztsarjaktól s más cserjétől megtisztogatnunk. Ha a hézagok tágasak, és a szomszéd állabok még csak egynehány évesek, munkáljuk meg a beültetendő helyeket a talaj minősége szerint a már előadott módon, és ültessük be azokat a vetény- és plántatércsekben nevelt, vagy a szabadból vett 2 legfeljebb 3 éves plántákkal, ha a fiatalos már idősebb s magasabb, használjunk több éves — természetes serdényekből vagy mesterséges nyiltvetényekből kiemelt — gomplántákat.

A gomplánták (Ballenpflanzen) kiemelésére, valamint a plántalyukak — melyeknek nagysága a gomnagyságtól függ — készítésére

legalkalmasabb eszközök a galyhó és az ásó, magánál az ültetvényezésnél nagyon kell vigyáznunk, hogy a gom körül lévő üresség jó földdel jól megtömessék, és letapodtassék.

Ha a vájfúróval emeltetnek ki az ültönczök, és készítetnek a plántalyukak, — gyakran megesik, különösen tavaszi ültetéseknel, hogy a gom egészen nedves, és a plántalyukat tökéletesen betölti; később azonban száraz idő beálltával a gomó megkisebbedik, és a lyuk a földréteg összehúzódása által megtágul, miáltal a gom és a plántalyuk fala között üres tér támad, minek következtében a gyökerek elszáradnak, és a plánták lassan mind kivesznek.

Ez állítás valóságáról meggyőződhetünk, ha néhány nappal az ültetvényezés után, száraz idő bekövetkezésével a plántákat koronájuknál fogva gyöngéden megfogjuk, és húzogatjuk; — miáltal a plánták majdnem mindnyájan gomojukkal együtt kijönnek. Ha tehát a vájfúrót akarjuk használni, a plántalyukakat gajhóval készítsük, s úgy ültessük be a gesztecseket.